

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 30.08.2024 г.			
448.	23.08.2024г.	<p>Здравейте,</p> <p>Съгласно т. 14.2 При придобиване на допустим по процедурата Специализиран софтуер, осигуряващ подобряване на производствения капацитет на предприятието (включително чрез лиценз за определен срок) и в случай, че е спазено изискването софтуерът да е заприходен като ДНА, то разходите за него са допустими за периода от датата на сключване на договора с избрания изпълнител до изтичане на крайния срок за изпълнение на проекта. Това означава ли че по процедурата не може да бъде закупена Специализиран софтуер (определена версия) с постоянен лиценз?</p> <p>Относно липсата на свързаност по смисъла на Търговския закон с избрания изпълнител допустимо ли е получаване на оферта и счита ли се за свързано лице "свидетел/кум на гражданският брак" на бенефициента</p>	<p>Съгласно т. 14.2 от Условието за кандидатстване при придобиването на допустим по процедурата специализиран софтуер в рамките на Дейност 1, осигуряващ подобряване на производствения капацитет на предприятието (включително чрез лиценз за определен срок) и в случай, че е спазено изискването софтуерът да е заприходен като дълготраен нематериален актив (ДНА), то разходите за него са допустими за периода от датата на сключване на договора с избрания изпълнител до изтичането на крайния срок за изпълнение на проекта. Видно от посоченото, придобиването на софтуер чрез лиценз за определен срок е само възможност, без по процедурата да е налице ограничение за закупуването на специализиран софтуер „с постоянен лиценз” в рамките на Дейност 1. В тази връзка, посоченото в запитването Ви би се считало за допустимо, при спазване на всички изисквания за допустимост на дейностите и разходите по процедурата.</p> <p>Относно втория Ви въпрос уточняваме, че съгласно т. 24 от Условието за кандидатстване: „Не следва да бъдат представяни оферти от лица и/или предприятия, които са пряко или косвено свързани както помежду си, така и с кандидата по смисъла на § 1 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон (ТЗ), и/или които са в конфликт на интереси с него по смисъла на чл. 61 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 2018/1046”. Съгласно § 1 от Допълнителните разпоредби на ТЗ „свързани лица” са: 1. съпрузите, роднините по права линия - без ограничения, по сребрена линия - до четвърта степен включително, и роднините по сватовство - до трета степен включително; 2. работодател и работник; 3. лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото; 4. съдружниците; 5. дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете и акциите, издадени с право на глас в дружеството; 6. лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице; 7. лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице; 8. лицата, едното от които е търговски представител на другото; 9. лицата, едното от които е направило дарение в полза на другото. Свързани лица са и лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните.</p> <p>Съгласно чл. 61, пар. 3 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 2018/1046: „конфликт на</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>интереси съществува, когато безпристрастното и обективно упражняване на функциите на финансов участник или друго лице, посочено в параграф 1, е опорочено по причини, свързани със семейния и емоционалния живот, политическа или национална принадлежност, икономически интерес или всякакъв друг пряк или косвен личен интерес”.</p> <p>Съгласно чл. 6 от Условието за изпълнение към административните договори по ПК ИП (публикувани заедно с Условието за кандидатстване) бенефициентът се задължава да прилага специфичните правилата за определяне на изпълнител съгласно Глава четвърта от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и приложимата подзаконова нормативна уредба (в случаите когато бенефициентът не е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки). В тази връзка, обръщаме внимание, че съгласно чл. 12, ал. 9 от ПМС № 4 от 11.01.2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление: „договори не могат да се сключват с кандидати, които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 13 и 14 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, с бенефициента или с член на неговия управителен или контролен орган”. Съответно съгласно § 1, т. 13 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, „свързани лица” са: лицата, едното от които контролира другото лице или негово дъщерно дружество; лицата, чиято дейност се контролира от трето лице; лицата, които съвместно контролират трето лице; съпрузите, роднините по права линия без ограничения, роднините по съребрена линия до четвърта степен включително и роднините по сватовство до четвърта степен, включително. Съгласно § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, „контрол” е налице, когато едно лице: притежава, включително чрез дъщерно дружество или по силата на споразумение с друго лице, над 50 на сто от броя на гласовете в общото събрание на едно дружество или друго юридическо лице; или може да определя пряко или непряко повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на едно юридическо лице; или може по друг начин да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на юридическо лице.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>Предвид посоченото, уточняваме, че в запитването Ви не се съдържа цялата необходима информация относно горните обстоятелства, която да позволи предоставянето на еднозначен отговор относно липсата или наличието на свързаност и/или конфликт на интереси между бенефициента и „свидетел/кум на гражданския брак на бенефициента” (както посочвате). В тази връзка, за да прецените дали е налице или съответно липсва свързаност и/или конфликт на интереси, следва да се уверите, че бенефициентът и посоченото лице не попадат в нито една от горните хипотези.</p>
449.	23.08.2024г.	<p>Здравейте! Допустимо ли е по процедурата да бъде закупено оборудване за ведомствена бензиностанция на семейно предприятие развиващо автомобилен транспорт, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колонка за дизел 2. Фискална система с компютър /хардуер и софтуер/ 3. Нивомерна система /хардуер/ 4. Цистерна 	<p>В рамките на задължителната Дейност 1 „Подобряване на производствения капацитет на семейните предприятия и предприятията от творческите индустрии и занаятите” е допустимо само придобиването на активи за производствения процес/ процеса на предоставяне на услуги (дълготрайни материални активи и дълготрайни нематериални активи), както и инструменти и оборудване под стойностния праг на същественост за ДМА, осигуряващи подобряване на производствения капацитет на предприятието. За изпълнението на тази дейност са допустими следните разходи (т. 14.2 от Условията за кандидатстване):</p> <p>„1.1) Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА), представляващи машини, съоръжения, оборудване за производствения процес/ процеса на предоставяне на услуги, които осигуряват подобряване на производствения капацитет на предприятието.</p> <p>1.2) Разходи за придобиване на инструменти и оборудване за производствения процес/процеса на предоставяне на услуги под стойностния праг на същественост за ДМА, които осигуряват подобряване на производствения капацитет на предприятието”.</p> <p>Предвид посоченото, изцяло ангажимент на кандидата е да обоснове в проектното предложение как разходите, посочени в запитването Ви съответстват на горепосочените допустими разходи по процедурата, както и че предвидените за закупуване активи/инструменти/оборудване ще осигурят подобряване на производствения капацитет на предприятието по отношение на основната му икономическа дейност.</p> <p>В допълнение и във връзка с въпроса Ви, обръщаме внимание, че съгласно т. 13.2 и т. 14.3 от Условията, по процедурата не са допустими дейностите и разходите за извършване на строително-монтажни работи (СМР), както и дейностите и разходите</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>за закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения (съгласно определението за „транспортни средства и съоръжения”, представено в Приложение 8 към Условието). В тази връзка, ако посочените в запитването Ви, разходи за „цистерна” на „ведомствената бензиностанция” включват разходи за СМР (напр. ако цистерната ще служи за подземно съхранение на горива) или ако те представляват разходи за транспортни средства и съоръжения (напр. ако цистерната представлява транспортно средство/съоръжение за превоз на горива), то същите няма да се считат за допустими по процедурата.</p> <p>Във връзка с разходите за „фискална система с компютър /хардуер и софтуер/” и „нивомерна система /хардуер/”, обръщаме внимание, че по процедурата не са допустими дейностите и съответно разходите за „закупуване на офис и друго обзавеждане, компютърно оборудване, софтуер и друго оборудване, предназначено за общи административни нужди на предприятието-кандидат” (съгласно т. 13.2 и т. 14.3 от Условието за кандидатстване).</p> <p>Окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите ще бъде вземано от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима специфична информация за кандидата и за проектното предложение.</p>
450.	23.08.2024г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>семейно предприятие с код на основна икономическа дейност 38.11 "Събиране на неопасни отпадъци" подготвя своето проектно предложение по процедурата.</p> <p>В хода на подготовката възникна въпрос дали биха били допустими разходи за придобиване на контейнери за събиране на строителни отпадъци, които да бъдат разположени на строителните обекти на партньорите на компанията. Контейнерите като тип разход отговарят на условията за допустимост на разходите по процедурата и представляват ДМА.</p> <p>Обръщаме внимание, че контейнерите НЯМА да бъдат отдавани под наем, а единствено разполагани на строителните обекти, след което предприятието-кандидат ще ги извозва на територията на производствената си база, където ще складира събраната суровина - дейност, която съвпада с кода</p>	<p>Посочените в запитването Ви разходи за „придобиване на контейнери за събиране на строителни отпадъци” биха се считали за допустими във връзка с изпълнението на задължителната Дейност 1 „Подобряване на производствения капацитет на семейните предприятия и предприятията от творческите индустрии и занаятите”, в случай че контейнерите няма да бъдат отдавани под наем на клиенти/партньори на предприятието и при спазване на всички останали изисквания по процедурата. От информацията, представена в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” от Формуляра за кандидатстване трябва задължително да е видно как контейнерите ще осигурят подобряване на производствения капацитет на предприятието – кандидат (съгласно определението за „подобряване на производствения капацитет”, представено в Приложение 8 към Условието за кандидатстване).</p> <p>Във връзка с посоченото в запитването Ви, че контейнерите ще „бъдат разположени на строителните обекти на партньорите на компанията” обръщаме внимание, че кандидатите по процедурата могат да заявят само едно място на изпълнение на проекта, като посочат точния му адрес в раздел „Основни данни” от Формуляра за кандидатстване. Съгласно определението, представено в Приложение 8 към Условието за кандидатстване, това трябва да бъде адреса на мястото, на което може да</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>на основна икономическа дейност на предприятието. По този начин ще се постигне подобряване на производствения капацитет на предприятието.</p> <p>Предварително благодаря за изчерпателния отговор!</p>	<p>се провери и удостовери доставката на активите, инструментите, оборудването, предвидени за закупуване по проекта. В тази връзка, уточняваме, че използването на посочените във въпроса Ви контейнери, придобити със средства по проекта, на „обекти на партньорите на компанията”, не отменя ангажимента на бенефициента да докаже физическото осъществяване на инвестицията, като удостовери тяхната доставка на планираното място на изпълнение на проекта.</p> <p>В допълнение и ако посочените във въпроса Ви „контейнери за събиране на строителни отпадъци” ще бъдат отдавани под наем (във връзка с дейността на кандидата, включваща събирането на неопасни отпадъци) и с оглед изискването, посочено в т. 14.2 от Условията за кандидатстване, съгласно което кандидатите нямат право както да продават, така и да преотстъпват и/или да отдават под наем на трети лица дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства по проекта, то разходите за придобиването им, няма да се считат за допустими. В тази връзка, моля запознайте се с разяснението по Въпрос № 380.</p> <p>Окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите ще бъде вземано от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима специфична информация за проектното предложение.</p>
451.	23.08.2024г.	<p>Здравейте,</p> <p>Допустимо ли е приложената оферта за закупуваният ДМА да е с по-висока цена от 200 000,00 лв. максималната стойност на бюджета на проекта, като разписаният проект и бюджет на проекта е със стойност 200 000,00 лв.</p>	<p>Както е посочено в т. 21.2 от Условията за кандидатстване по процедурата, по време на техническата и финансова оценка предложените в бюджета на проектните предложения индикативни цени за инвестиции в ДМА и/или ДНА ще подлежат на проверка от страна на Оценителната комисия по отношение на тяхната реалистичност спрямо посочените цени в приложените оферти. В тази връзка, общата стойност на съответния актив (в т.ч. безвъзмездна финансова помощ и собствено съфинансиране от страна на кандидата), посочена в раздел „Бюджет” от Формуляра за кандидатстване, трябва да съответства на цената на актива, посочена в офертата за него, като е допустимо увеличение с до 15% от стойността на актива в представената оферта. В допълнение, при проверката на съответствието на цени в чуждестранна валута (съгласно представените оферти), ще се взема предвид курсът на БНБ към датата на обявяване на процедурата – 31.05.2024 г.</p>
452.	23.08.2024г.	<p>1. Допустимо ли е за кандидатстване/финансиране семейно предприятие с КИД 01.42Б</p>	<p>Помощта по настоящата процедура се предоставя при условията на режим „минимална помощ” (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>функционирането на Европейския съюз към помощта „de minimis”. В т. 11.2 от Условието за кандидатстване, както и в Приложение 16 към тях е посочено, че кандидатите не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране, в случай че попадат в забранителните режими на Регламент (ЕС) № 2023/2831 и по-конкретно, ако: икономическата дейност, за която кандидатстват се отнася до сектора на първичното производство на селскостопански продукти. Съгласно чл. 2, пар. 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 2023/2831, „първично селскостопанско производство” е производството на продукти на почвата и на животновъдството, изброени в Приложение № I към Договора за функционирането на Европейския съюз (Приложение 9 към Условието за кандидатстване), без да се извършват никакви по-нататъшни операции, с които се променя естеството на тези продукти. Това определение е представено и в Приложение 8 към Условието за кандидатстване. Дейностите с код 01.42 „Отглеждане на едър рогат добитък, с друго направление” съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) – Приложение 10 към Условието, попадат в обхвата на посоченото определение, поради което не са допустими за финансиране по процедурата.</p>
453.	23.08.2024г.	<p>Дружеството ни е с основен КИД 49.41 – Товарен автомобилен транспорт. Разполагаме с 10 товарни камиона, с които осъществяваме дейността си. За поддръжка и обслужване на камионите дружеството използва собствено сервизно стопанство, оборудването на което е силно амортизирано. Това забавя изключително много работата ни и ни принуждава да използваме външни услуги – с оглед бързото обслужване на камионите и своевременно изпълнение на договорите. Допустимо оборудване ли е по процедурата съоръжения и оборудване (с характера на ДМА), предназначени именно за сервизното стопанство? Осигуряването им ще ни даде възможност бързо да подготвяме камионите за обслужване на клиентите – без изчакване и използване на външна услуга.</p>	<p>Моля, запознайте се с разяснението по Въпрос № 247.</p>
454.	23.08.2024г.	<p>Здравейте! Разпределението на бюджета по процедурата, ако правилно разбираме, е по група предприятия и региони. В т. 8 за Таблица 3 има разяснение, че е предвидено "следното</p>	<p>Разпределението на бюджета на процедурата по категории региони (регион в преход и по-слабо развити региони), представено в Таблица 2 от т. 8 на Условието за кандидатстване, ще се прилага според мястото на изпълнение на проектите по</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		допълнително разпределение на бюджета за „по-слабо развитите региони” в зависимост от мястото на изпълнение на проекта”. Моля потвърдете и че за Таблица 2 - разпределението на бюджета на регион в преход и по-слабо развити региони е според мястото на изпълнение на проекта, както е за Таблица 3, т.к. за Таблица 2 няма указание.	процедурата. В тази връзка, в същия раздел от Условието е посочено, че кандидатите е допустимо да заявят само едно място на изпълнение на проекта. В случай че изискването не е спазено, проектното предложение на съответния кандидат ще бъде отхвърлено.
455.	23.08.2024г.	Уважаеми дами и господа, Допустимо ли е кандидат счетоводна къща, отговаряща на критериите за допустимост на кандидатите, да предвиди в проекта си разход за закупуване на физически сървър, който не е свързан с придобиване на Система за управление на ресурсите (ERP система), а е свързан с счетоводната дейност, която предприятието предлага като услуга. Сървърът е необходим за съхранение на електронните досиета на клиентите и чрез придобиването му предприятието ще повиши производствения си капацитет като обработва необходимата документация в пъти по-бързо (спестява се време в равнище на папки с физически документи). В този случай в кой бюджетен ред следва да го отнесем?	Разходите за придобиването на „физически сървър”, който е „необходим за съхранение на електронните досиета на клиентите”, както е посочено във въпроса Ви, биха се считали за допустими в рамките на задължителната Дейност 1 „Подобряване на производствения капацитет на семейните предприятия и предприятията от творческите индустрии и занаятите”, в случай че физическият сървър е пряко свързан и необходим за подобряване на капацитета за предоставяне на услугите на счетоводната къща. Посоченото следва да бъде описано и обосновано в раздел „План за изпълнение/Дейности по проекта” от Формуляра за кандидатстване при съобразяване с определението за „подобряване на производствения капацитет”, възприето за целите на процедурата и представено в Приложение 8 към Условието за кандидатстване. Указания за попълването на раздел „Бюджет” от Формуляра за кандидатстване можете да намерите в Примерните указания за попълване на електронния Формуляр за кандидатстване (Приложение 6 към Условието). В случай че сървърът представлява дълготраен материален актив (ДМА), то разходите за придобиването му следва да бъдат заложили в бюджетен ред 1 „Разходи за придобиване на ДМА - машини, съоръжения, оборудване (Дейност 1)”. В случай че сървърът представлява оборудване на стойност под стойностния праг на същественост за ДМА /т.е. на стойност под прага на същественост за ДМА съгласно чл. 50, ал. 1, т. 2 от Закона за корпоративното подоходно облагане (700 лв.) или под стойностния праг, определен в Счетоводната политика на предприятието – кандидат/, то разходите за него следва да се заложили в бюджетен ред 2 „Разходи за придобиване на инструменти и оборудване под стойностния праг на същественост за ДМА (Дейност 1)” от Раздел „Бюджет” на Формуляра за кандидатстване. В допълнение, моля запознайте се с разяснението по Въпрос № 311.
456.	23.08.2024г.	Здравейте, В плана за външно възлагане, част от Формуляра за	В случай че проектното предложение включва изпълнението на незадължителната Дейност 4 „Консултантски услуги за подготовка на проектното предложение по процедурата”, то в раздел „План за външно възлагане” от Формуляра за

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		кандидатстване следва ли да се попълва информацията относно избора на изпълнител за консултантските услуги, в случай че е заявен разход за Консултантски услуги за подготовка на проектното предложение по процедурата ?	кандидатстване следва да представите информацията относно проведената процедура за избор на изпълнител на дейността. В допълнение, моля запознайте се с разяснението по Въпрос № 444.
457.	23.08.2024г.	Здравейте, В нашето дружество аз и съпругата на брат ми сме съдружнички, като всяка от нас притежава по 50% дял. И двете сме управители на дружеството. Отговаря ли предприятието на изискването за семейно предприятие?	Според запитването Ви собственици на повече от половината от капитала на предприятието и негови управители са две физически лица - единият съпруг (т.е. съпругата на Вашия брат) и сестрата на другия съпруг (т.е. Вие). Двете лица помежду си са роднини по сватовство от втора степен, което е допустимо по процедурата роднинска връзка. Ако посочените обстоятелства са налице през 2023 г. (през цялата 2023 г. или през определен период от нея), както и към датата на подаване на проектното предложение (кумулятивно), то ще се счита, че кандидатът отговаря на изискването да е семейно предприятие съгласно подт. 5.1) от т. 11.1 на Условието за кандидатстване. В допълнение, следва да имате предвид, че кандидатът трябва да поддържа статута си на семейно предприятие и към датата на сключване на административен договор по процедурата, както и преди извършването на окончателното плащане по договора.
458.	23.08.2024г.	Здравейте Имам въпрос относно закупуване на 3D принтери за нашата фирма. Как следва да се постъпи при закупуването на техниката при положение че тя може да бъде закупена директно от производителя с онлайн магазин в Европа и с директно плащане към него. Мисля че е невъзможно да получим директна оферта от производителя, а цената на въпросната техника в България е силно завишена. Какви документи трябва да предоставя при кандидатстване които мога да изискам от самият производител и сайта му като търговец регистриран в ЕС, или задължително трябва да представя оферта от български вносител. Благодаря.	Съгласно т. 24, буква д/ от Условието за кандидатстване кандидатите трябва да представят към Формуляра за кандидатстване „по една оферта за всяка отделна инвестиция в ДМА и/или ДНА с предложена цена”. Офертите са необходими за определяне на реалистичността на разходите за придобиване на ДМА и/или ДНА, заложили в бюджета на проекта. По процедурата не е налице изискване за представяне на „оферта от български вносител” за активите, предвидени за придобиване от страна на кандидатите. На етап кандидатстване, можете да представите оферта от чуждестранен доставчик, като обръщаме внимание, че прилагането (в раздел „Прикачени документи” от Формуляра за кандидатстване) на разпечатки от официални интернет страници и/или онлайн магазини, каталози и/или други документи, различни от оферта за всеки от предвидените за закупуване ДМА и/или ДНА, не е допустимо по процедурата. В допълнение, моля запознайте се с разясненията по Въпроси № 240 и 382.
459.	24.08.2024г.	Семейни фирма с основна дейност производство на електроенергия от възобновяеми енергийни източници. Допустимо ли е да се кандидатства за закупуване на робот за	В рамките на задължителната по процедурата Дейност 1 „Подобряване на производствения капацитет на семейните предприятия и предприятията от творческите индустрии и занаятите” е допустимо само придобиването на активи за производствения процес/ процеса на предоставяне на услуги (дълготрайни

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		поддръжка (косене) на терена на фотоволтаичния парк.	материални активи и дълготрайни нематериални активи), както и инструменти и оборудване под стойностния праг на същественост за ДМА, осигуряващи подобряване на производствения капацитет на предприятието. Определение за „подобряване на производствения капацитет” е представено в Приложение 8 към Условието за кандидатстване. В тази връзка, за да са допустими разходите за „закупуване на работ за поддръжка (косене) на терена на фотоволтаичния парк”, то той (роботът) задължително трябва да води до подобряване на производствения капацитет на предприятието съгласно определението в Приложение 8. От запитването Ви не е видно, че изискването ще бъде спазено по отношение на закупуването на „робот за поддръжка (косене) на терена на фотоволтаичен парк” от кандидат с основна дейност в областта на „производството на електроенергия от възобновяеми енергийни източници.” Окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите ще бъде вземано от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима специфична информация за кандидата и за проектното предложение.
460.	25.08.2024г.	Здравейте, Във връзка с обявената процедура BG16RFPR001-1.004 „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите”, имаме следния въпрос по отношение на подготовката на формуляра за кандидатстване: В случай че проектното предложение включва незадължителната Дейност 4. Консултантски услуги за подготовка на проектното предложение по процедурата, необходимо ли е включването на информация за нея в точка 8. План за външно възлагане от Формуляра за кандидатстване или достатъчно да бъде описана само в точка 3. План за изпълнение? Благодаря предварително!	Моля, запознайте се с разяснението по Въпрос № 456.
461.	25.08.2024г.	В случай, че фирма няма нетни приходи за продажби в една от годините, за които се изчисляват показателите за оценка и това води до деление на 0, как се процедира при	Моля, запознайте се с разясненията по Въпроси № 112, т. 1 и 193.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		изчислението?	
462.	25.08.2024г.	<p>Ако предприятието няма назначени служители, заради което няма подадена Справка за заетите лица или Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд, но в него работят двамата собственици на дружеството, които са и управители на дружеството, същото предприятие допустимо ли е по критерия "Да имат средносписъчен брой на персонала за 2023 г., който е ≥ 1 заето лице"?</p> <p>В Указанията за отчитане на заетите лица е записано, че "на код 1600 се посочва броят на работещите собственици, които участват пряко в дейността на фирмата". Като в случая на това дружество, двамата управители са единствените лица, които участват пряко в дейността на фирмата. Съответно при изработване на Справка за заетите лица или Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд, същите биха били записани под код 1600 "Работещи собственици (без тези, включени в код 1000 и код 1400)". Защото те де факто са единствените работещи в предприятието.</p> <p>Дали управителите, които са самоосигуряващи се лица и са включени в код 1600, биха считали за покриващи критерия за „средносписъчен брой на персонала“?</p> <p>Може ли липсата на подадена Справка за заетите лица или Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд да бъде причина за недопустимост на дружеството по този критерий, въпреки че средносписъчният брой на заетите лица следва да бъде отчетен чрез включване на двамата работещи собственици под код 1600 съгласно Указанията за отчитане на заетите лица?</p>	<p>Както е посочено в бележка под линия № 7 (на стр. 11 от Условията за кандидатстване) проверката на критерия за допустимост на кандидатите, посочен в подт. 4) от т. 11.1 на Условията, съгласно който кандидатите трябва: „да имат средносписъчен брой на персонала за 2023 г., който е ≥ 1 заето лице”, ще се извършва въз основа на индивидуалния „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд” за 2023 г. на кандидата – сборът от стойността по ред „Наети лица по трудово или служебно правоотношение без лицата в отпуск по майчинство” (код 1001), стойността по ред „Наети лица по договори за управление и контрол” (код 1400) и стойността по ред „Работещи собственици” (код 1600). В случай на предприятия, несъставящи баланс (ЕТ), данните за редовете с посочените кодове от „Отчета за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд” за 2023 г. се вземат от Справка 2 „Заети лица”, част от Отчета за приходите и разходите за 2023 г., съответно ред „Наети по трудов договор” (код 1001), ред „Наети лица по договори за управление и контрол” (код 1400) и ред „Работещи собственици” (код 1600).</p> <p>Ако в предприятието, за което се отнася въпроса Ви са наети „двамата собственици на дружеството”, както посочвате и това е отразено в ред „Работещи собственици” (код 1600) от Отчета за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за 2023 г. на кандидата, то горепосочения критерий ще се счита за изпълнен.</p> <p>От друга страна, във въпроса си посочвате, че „предприятието няма назначени служители, заради което няма подадена Справка за заетите лица или Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд”, както и че двамата собственици, които са и управители на дружеството „са самоосигуряващи се лица”. В тази връзка, следва да имате предвид, че единственият източник за проверка на разглеждания критерий е индивидуалния Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд на предприятието – кандидат за 2023 г., предоставен по служебен път от НСИ на Управляващия орган, като данни (стойности) от други източници няма да бъдат вземани предвид в процеса на оценка.</p> <p>В допълнение, моля запознайте се с разяснението по Въпрос № 98.</p>
463.	26.08.2024г.	Счетоводна къща с КИД 69.20 - има намерение да инсталира счетоводен продукт в така наречения облак и закупи подвижни компютри (лаптопи), за да може да работи на	Разходите за придобиването на „счетоводния продукт” и „подвижните компютри (лаптопи)”, посочени във въпроса Ви, биха се считали за допустими в рамките на задължителната Дейност 1 „Подобряване на производствения капацитет на семейните

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>него, независимо от мястото. Съществуващо положение - работи се от офис, в който на локално разположен сървър е инсталиран такъв софтуерен продукт. Това положение и лиценза на този продукт изисква само и единствено работа от този офис.</p> <p>Са ли тези разходи допустими?</p>	<p>предприятията и предприятията от творческите индустрии и занаятите”, при спазване на всички изисквания за допустимост на разходите по процедурата, както и в случай че „счетоводният продукт” и „подвижните компютри (лаптопи)” са пряко свързани и необходими за подобряване на капацитета за предоставяне на услугите на счетоводната къща. Посоченото следва да бъде описано и обосновано в раздел „План за изпълнение/Дейности по проекта” от Формуляра за кандидатстване при съобразяване с определението за „подобряване на производствения капацитет”, възприето за целите на процедурата и представено в Приложение 8 към Условието за кандидатстване.</p> <p>Във връзка с посоченото във въпроса Ви, че предприятието „има намерение да инсталира счетоводен продукт в така наречения облак”, уточняваме, че по процедурата не са допустими разходите за инсталиране на софтуер, а само разходите за придобиване на специализиран софтуер, представляващ дълготраен нематериален актив (ДНА), който осигурява подобряване на производствения капацитет на предприятието. При придобиване на допустим по процедурата специализиран софтуер (включително чрез лиценз за определен срок) и в случай, че е спазено изискването софтуерът да е заприходен като ДНА, то разходите за него са допустими за периода от датата на сключване на договора с избрания изпълнител до изтичане на крайния срок за изпълнение на проекта (съгласно т. 14.2 от Условието за кандидатстване).</p> <p>Също така, предвид посоченото в запитването Ви, че предприятието „има намерение да инсталира счетоводен продукт в така наречения облак и закупи подвижни компютри (лаптопи), за да може да работи на него, независимо от мястото” следва да имате предвид, че по настоящата процедура е допустимо кандидатите да планират и заявят само едно място на изпълнение на проекта. В случай че изискването не е спазено, проектното предложение на съответния кандидат ще бъде отхвърлено. Според определението, посочено в Приложение 8 към Условието за кандидатстване, „място на изпълнение на проекта” е мястото на физическото осъществяване на инвестицията, на което може да се провери и удостовери доставката на активите, инструментите, оборудването, предвидени за закупуване по проекта.</p> <p>В допълнение, окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите ще бъде вземано от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима специфична информация за проектното предложение.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
464.	26.08.2024г.	<p>Здравейте,</p> <p>моля за разяснение и/или указания по следните въпроси по ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.004 „ПОДКРЕПА ЗА СЕМЕЙНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ ТВОРЧЕСКИТЕ ИНДУСТРИИ И ЗАНАЯТИТЕ” ПО ПКИП 2021-2027:</p> <p>1. има ли някаква част от документацията в двуезичен вариант, тъй като доставчика на активите, за които подготвям проект е в ЕС - поне български и английски, като водещ разбира се, ще бъде българския език.</p> <p>2. съгласно ПМС 4 от 11.01.2024 г в чл. 7 е посочено че:</p> <p>"Разглеждането и оценката на офертите в процедурата за избор на изпълнител с публична покана се извършва от нечетен брой оценители, определени от бенефициента" - предварително ли са определени оценители по програмите или това е ангажимент на кандидата по програмата и на какви условия следва да отговорят оценителите, съответно има ли срок, в който да се произнесат след изтичане срока за подаване на оферти.</p> <p>благодаря. Спорна седмица</p>	<p>1. Документацията по процедурата, включваща Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение на административните договори по ПКИП, е изготвена и публикувана само на български език, като уточняваме, че не е налице нормативно и/или друг вид изискване за съставянето ѝ на чужд език. Ако запитването Ви се отнася до „документацията”, свързана с подготовката на проекта, то при попълването на Формуляра за кандидатстване, на английски език следва да бъде представена само информацията за наименованието на проектното предложение и неговото кратко описание (в съответните полета от раздел „Основни данни” на Формуляра, за които това е изрично указано).</p> <p>2. Всички изисквания, свързани с избора на изпълнители на дейности по проектите са описани в Условието за изпълнение (публикувани заедно с Условието за кандидатстване), както и в Ръководството за изпълнение на административни договори по ПКИП (Ръководството), което е публикувано заедно с приложенията към него на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа на следния адрес: https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/proczeduri-po-pkip/.</p> <p>Във връзка със запитването Ви, уточняваме, че съгласно т. 14.1 от Глава IV от Ръководството: „Определянето на изпълнител се провежда от нечетен брой оценители, определени от Бенефициента. Оценителите могат да се определят поименно със заповед/решение, където бенефициентът определя срока за приключване работата на оценителите, който трябва да бъде съобразен със спецификата и сложността на процедурата и не може да бъде по-дълъг от срока на валидност на офертите. Бенефициентът следва да определи и резервен/и оценител/и, които да участват в разглеждането и оценката на офертите в случаите по чл. 7, ал. 2 от ПМС № 4/2024 г.”.</p> <p>В същия раздел от Ръководството е посочено и че: „Оценителите могат да бъдат само лица, които не са „свързани лица” по смисъла на §1, т. 13 и т. 14 от допълнителните разпоредби на Закона за публично предлагане на ценни книжа с кандидат в процедурата или с посочените от него подизпълнители, или с членове на техните управителни или контролни органи. Оценителите подписват Декларации за непристрастност и поверителност, включително относно гореспоменатите обстоятелства, незабавно след като научат имената на кандидатите в процедура за определяне на изпълнител, както и при промяна на някое от обстоятелствата в хода на провеждане на процедурата”. Декларацията за непристрастност и поверителност се</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			попълва и подписва от оценителите съгласно образеца, представен в Приложение 3.7 към Ръководството.
465.	26.08.2024г.	Във връзка с отговор на въпрос 368, моля за потвърждение, че независимо че ще обработваме горски продукт (дървен материал), тъй като крайният продукт от нашето производство са мобилни къщи от дървен материал е допустимо да закупим Автоклав за импрегниране във вакуум, Шлайф машина и Помпа за лакиране, при спазване на всички останали изисквания по процедурата.	Посоченото в запитването Ви е допустимо, при спазване на всички останали изисквания за допустимост на кандидата, дейностите и разходите по процедурата. От информацията, представена в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” от Формуляра за кандидатстване трябва задължително да е видно как предвидените за придобиване „Автоклав за импрегниране във вакуум, Шлайф машина и Помпа за лакиране” ще осигурят подобряване на производствения капацитет на предприятието – кандидат (съгласно определението за „подобряване на производствения капацитет”, представено в Приложение 8 към Условието за кандидатстване).
466.	26.08.2024г.	Здравейте, За целите на основната ни икономическа дейност, за която кандидатстваме - 71.11 - архитектурни дейности, искаме да закупим професионален индустриален дрон заедно със СОФТУЕР ЗА ОБРАБОТКА НА ДАННИ ОТ ВЪЗДУШНО ЗАСНЕМАНЕ (2D/3D МАПИНГ), като софтуерът също има своите технически параметри отделно. Това е ново поколение дрон, съвместим със софтуер за 2D и 3D mapping, който ще позволи извършването на комплексни заснемания, генерирайки облак от точки (point cloud), който служи за създаване на 3D модел. Този модел е от съществено значение за разработката на детайлни архитектурни проекти, особено когато става въпрос за сложни реконструкции и адаптации. В тази връзка имаме една обща оферта за дрон с окомплектовка и активация на софтуерен продукт DJI Terra. Но дали в бюджета на проекта и съответно в офертата следва да бъдат разделени като два отделни актива (ДМА и ДНА) или следва да ги бюджетираме като общо ДМА, тъй като представлява дрон с окомплектовка и активация на софтуерен продукт DJI Terra? Моля да се ангажирате с конкретен отговор, благодаря!	Съгласно т. 13.2 и т. 14.3 от Условието за кандидатстване по процедурата не са допустими дейностите и съответно разходите за закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения. Съгласно Приложение 8 към Условието в обхвата на определението за „транспортни средства и съоръжения” се включват и въздухоплавателните средства, като е посочено, че съгласно Закона за гражданското въздухоплаване „въздухоплавателно средство” е всяко средство, което може да получи поддържане в атмосферата за сметка на реакцията на въздуха, освен реакцията на въздуха от земната повърхност. Съгласно § 3, т. 74 от Допълнителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване „безпилотно въздухоплавателно средство (дрон)” е въздухоплавателно средство, което се управлява или е предназначено да се управлява самостоятелно или да бъде управлявано дистанционно, без на борда да има пилот. Предвид посоченото, по настоящата процедура не са допустими дейностите и разходите за придобиването на всякакъв вид въздухоплавателни средства, вкл. дронове.
467.	26.08.2024г.	Здравейте! Би ли се считало за допустимо оборудване/инструмент по	Разходите за придобиване на „нова кофа/вилаца към съществуващ член товарач”, посочени във въпроса Ви, биха се считали за допустими в рамките на задължителната

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		процедурата да се закупи нова кофа/вилаца към съществуващ челен товарач на дружеството, с която ще се подобри производствения капацитет, тъй като ще е с висока товароносимост от съществуващата към момента окомплектовка на товарача?	Дейност 1 „Подобряване на производствения капацитет на семейните предприятия и предприятията от творческите индустрии и занаятите”, при спазване на всички изисквания за допустимост на разходите по процедурата, както и в случай че оборудването е пряко свързано и необходимо за подобряване на производствения капацитет на предприятието. Посоченото следва да бъде описано и обосновано в раздел „План за изпълнение/Дейности по проекта” от Формуляра за кандидатстване, при съобразяване с определението за „подобряване на производствения капацитет”, възприето за целите на процедурата и представено в Приложение 8 към Условието за кандидатстване.
468.	26.08.2024г.	<p>Здравейте,</p> <p>Бихме искали да ескалираме казус, който се появи при комуникацията с наши клиенти, осъществяващи дейност като занаятчии. Получават отказ за вписване в Националния регистър на занаятчиите с аргумент, че няма време до 16.09.2024 г. и голяма натовареност, предвид наплива от желаещи за нова регистрация.</p> <p>Моля да ни посъветвате как да процедираме и дали можете да въздействате върху Националната занаятчийска камара, тъй като този проблем директно ограничава кандидатстването по процедурата.</p> <p>Има ли възможност да се удължи срока за доказване на обстоятелството или друго, което да се направи във връзка с казуса?</p> <p>Благодарим предварително!</p>	<p>В резултат на получения сигнал Управляващият орган (УО) на ПКИП се свърза в оперативен порядък с представители на Национална занаятчийска камара (НЗК) с цел изясняване на обстоятелствата, посочени в запитването Ви. От страна на НЗК получихме уверение, че всички постъпили (към датата на предоставяне на настоящото разяснение) заявления за вписване в Националния регистър на занаятчиите са обработени или са в процес на обработка при спазване на реда съгласно Закона за занаятите, както и в съответствие с вътрешните правила и процедури за работа на НЗК, като актуалният статус на заявителите ще бъде отразен в Регистъра преди крайния срок по процедурата.</p> <p>В допълнение, УО стартира и процедура за писмено уведомяване на Националната занаятчийска камара относно посочените от Вас обстоятелства, с цел получаване на потвърждение и по официален път, че НЗК е създадала необходимата организация, включително чрез Регионалните занаятчийски камари в страната, така че да осигури вписването в Националния регистър на подалите заявления занаятчии във връзка с участието им по настоящата процедура и с оглед крайния срок за подаване на проектните предложения по нея.</p> <p>Следва да се има предвид, че с оглед на оперативното време, което се изисква за процедиране на една заявка, призоваваме кандидатите по процедурата, които все още не са предприели действия за вписване в Националния регистър на занаятчиите, а предвиждат да кандидатстват като такива, да го направят в максимално кратки срокове с цел избягване на риска заявления, подадени към крайния срок на процедурата, да не може технически да бъдат обработени при спазване на приложимите процедурни правила за това.</p>
469.	26.08.2024г.	Здравейте,	1. Относно допустимостта на разходите за „закупуване на авторски права върху

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Моля за уточнение дали "закупуване на авторски права върху литературно произведение" с цел издаване на български език, което счетоводно е нематериален актив, е допустим разход по дейността. Фирмата е издателство.</p> <p>Допълнително, моля за информация дали при одобрение по програмата, бихме могли да кандидатстваме и по процедурата "Схема за безвъзмездна помощ в четири сесии "Създаване на български продукции и копродукции в сектора на културните и творчески индустрии (КТИ)" - след отваряне на процедурата за новите сесии? И как бихме могли да преценим дали и кога някоя от кандидатурите обезсмисля или застрашава другата?</p> <p>Благодаря.</p>	<p>литературно произведение", моля запознайте се с разяснението по Въпрос № 267.</p> <p>2. Относно възможността за кандидатстване по процедура „Схема за безвъзмездна помощ в четири сесии „Създаване на български продукции и копродукции в сектора на КТИ”, моля запознайте се с разяснението по Въпрос № 237.</p>
470.	26.08.2024г.	<p>Здравейте,</p> <p>Въпросът ни е свързан САМО с категорията на предприятието:</p> <p>То през 2021 и 2022 има параметри на МАЛКО и съответно се определя с такава категория.</p> <p>През 2023 - на МИКРО.</p> <p>През 2024 най-вероятно ще има параметри на МИКРО, с което ще придобие тази категория след приключване на финансовата 2024 година.</p> <p>Нетните приходи от продажби общо за 2021, 2022 и 2023 надхвърлят 1800 хил. лв., но НЕ надхвърлят 7200 хил. лв.</p> <p>Предприятието не е в селски регион и има допустима икономическа дейност, затова фокусирайки се единствено върху тези особености в категорията и нетните приходи от продажби му бихме искали да знаем -</p> <p>Би ли било предприятието допустим кандидат?</p> <p>Има ли причини тази допустимост да бъде преразгледана при сключването на АДБФП и в следствие при верифициране на разходите по сключения АДБФП?</p> <p>Благодарим!</p>	<p>Моля, запознайте се с разяснението по Въпрос № 111, т. 2.</p> <p>В допълнение, статусът на предприятията (по настоящата процедура са допустими само микро и малки предприятия) се определя на база данните (за средносписъчен брой на персонала, стойност на оборота и стойност на активите) за последните две приключени последователни финансови години, в които предприятието запазва своите параметри по чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), без промяна. Ако кандидатът „през 2021 и 2022 има параметри на малко” предприятие, т.е. на етап кандидатстване категорията му е малко предприятие, което е реализирало нетни приходи от продажби общо за 2021 г., 2022 г. и 2023 г., които не „надхвърлят 7 200 хил. лв.” (както посочвате), то предприятието отговаря на изискването съгласно подт. 6) от т. 11.1 на Условието за кандидатстване. В случай че предприятието отговаря и на всички останали критерии за допустимост на кандидатите, посочени в т. 11.1 от Условието, то ще се счита за допустим кандидат по процедурата.</p>

**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО
ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.004 „ПОДКРЕПА ЗА СЕМЕЙНИТЕ
ПРЕДПРИЯТИЯ, ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ ТВОРЧЕСКИТЕ ИНДУСТРИИ И
ЗАНАЯТИТЕ” ПО ПК ИП 2021-2027**

Съфинансирано от
Европейския съюз

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
471.	26.08.2024г.	Допустимо ли е подписване на проектното предложение с КЕП на физическото лице, представляващо кандидата или единствено с КЕП с титуляр ЮЛ и автор същото ФЛ?	Подаването на проектното предложение чрез ИСУН, раздел „Европейски фондове при споделено управление (2021-2027)” посредством подписването му с валиден КЕП на физическото лице, което е официален представляващ на кандидата (т.е. с валиден КЕП с автор и титуляр – физическото лице, представляващо предприятието – кандидат), е допустимо по процедурата. Допълнителна информация относно подписването на Формуляра за кандидатстване с КЕП при подаването му чрез ИСУН е представена в Указанията за подписване на Формуляра за кандидатстване и приложимите документи (Приложение 7 към Условието за кандидатстване).